

Kmečka trgovina

Ali se s prodajo res lahko počaka?

Bilo je in bo, da je med poročanjem o cenah živine in pridelkov v časopisju in onimi na terenu vedno razlika, v enem kraju večja, drugod zopet manjša. To kmetje tudi dobro vedo, zato so pa tako nezaupni. Tako je gotovo vsak, ki je čital zadnje poročilo o bodočem dvigu cen živine, gotovo mislil sam pri sebi: »Pišejo lahko, toda kaj bo, če to, kar se napoveduje, vendarle ne bo res? Ti, ki pišejo, nimajo živine in ne bodo prizadeti, trpeli bomo mi sami.« Na vse to se lahko reče tole: Res je, da za prihodnost ni mogoče z gotovostjo računati. Toda kljub temu vendar vsak računa z bodočnostjo. Ni ga menda kmetovalca, ki bi se ne vprašal, kako bo za naprej. Zato je prav, da imamo prihodnost vedno pred očmi, kar je predvsem važno baš pri kupčiji, posebno kmečki. Da kmet tolikokrat slabo prodaja in drago kupuje, je vzrok ravno v tem, ker premalo računa z bodočnostjo. Treba si je vedno ustvariti jasno sliko z ozirom na nastali položaj in po tom tega uravnati prodajo svojih proizvodov. In samo z ozirom na položaj, ki je radi vojne nastal, si lahko ustvarimo jasno sliko za bodočnost, recimo vsaj za četr let naprej. Na podlagi tega lahko z gotovostjo računamo na boljše cene kmetijskih pridelkov, posebno živine. Seveda ne bodo cene kar tako poskočile, ampak se bodo dvigale le počasi, sorazmerno s porabo zalog, ki jih vojna žre. Vendar nam že to dejstvo zadostuje in daje notranjo samozavest, da se bodo kmetijski proizvodi še iskali, radi česar jih sedaj ni treba ponujati ali prodajati v brezcenje. Ne bodo minili trije meseci, ko se bo živina in pridelki, za katere se sedaj ponujajo sramotne cene, že zelo iskali. Zato pravimo še enkrat: ne prodajajte živine in drugih pridelkov za prenizke cene! V takih časih, kot so danes, lahko vsakdo računa z boljimi cenami in tozadnevne napovedi niso nič posebnega, ker se vsakemu same od sebe vsiljujejo misli, da mora tako biti. Vsaka vojna je še doslej šla v tem pravcu in bo še ta.

Dobri izgledi pri prodaji lesa

Po prvotnem skrčenju izvoza lesa v začetku vojne, čemer je bila vzrok nejasna situacija in prometne težkoče, je že v oktobru naš lesni trg znova oživel in je postalo povpraševanje po našem lesu izredno živahno. Posebno ugodna situacija za naš izvoz je nastala v zvezi z izvajanjem nemške blokade v Baltičkem morju in angleško-francoske blokade v Severnem morju. Zaradi te blokade je baltičkim državam in deloma tudi Rusiji zaprta pot v zapadno Evropo. Celo izvoz iz Norveške in Švedske je zelo otežkočen. Vrh tega se je blago iz severnih držav zelo podražilo zaradi visokih prevoznih in zavarovalnih premij (vojni riziko).

Ti razlogi so napotili zapadno-evropske države, da obračajo sedaj svojo pozornost našemu lesnemu trgu. Poleg Angležev se pojavljajo na našem trgu kot kupci tudi Francozi. Znano je, da smo prej imeli v Franciji velike težkoče zaradi naše zahteve po zvišanju kontingentov in zaradi drugih ugodnosti za izvoz našega lesa. Sedaj, ko so prenehali dovozi iz severnih držav, pa prihajajo francoski uvozniki sami k nam zaradi nakupa lesa. V naši državi se mudijo zadnje dni predstavniki velikih francoskih uvoznih trgovcev zaradi pogajanj o nakupu večjih količin našega lesa.

Enaki razlogi so merodajni, da se je pričela živo zanimati za naš les tudi Anglija, ki je prej krila več nego tretjino svoje uvozne potrebe v baltičkih državah in Rusiji. Kako velika je uvozna potreba zapadnoevropskih držav, nam priča tudi okolnost, da nudijo Angleži odkup našega lesa s prevzemom v naših lukah in tako, da bodo nakupljeno blago na lastni riziko z angleškimi ladjami prevažali v Anglijo. Seveda pa bo Italija tudi v bodoče ostala naš glavni odjemalec, ker je italijanski trg zaradi bližine in starih poslovnih zvez za naš izvoz najprimernejši.

Tudi v Nemčijo bomo nadalje izvažali les. Nemčiji pa naš mehki les ni več tako nujen potreben, ker ima sedaj na razpolago lesno produkcijo baltičkih držav in Poljske. Pač pa se zanima Nemčija za naš trdi les in zlasti za železniške prage. Nemčija potrebuje trenutno veliko število železniških pragov za obnovitev železniškega prometa na Poljskem. Ker se razne države zanimajo za naše železniške prage, se je

pokazala potreba, da se uvede kontrola izvoza pragov, kar je naša Narodna banka že storila.

Kaj žele kupiti Francozi?

Konec tega meseca pride v Beograd francoska trgovska delegacija, ki želi skleniti z nami ugodno kupčijo, katera bo, kakor kaže, posebno za nas ugodna. Francozi žele kupiti predvsem vprežne konje, pšenico, pšenično moko, lan, konopljo, ovčje in jagnjetovo meso, železniške prage itd. Za razliko od prejšnjih kupčij, pri katerih smo mi morali od Francozov prav toliko kupiti kot oni od nas, bomo najbrž (vsaj tako se govori) pri tej kupčiji prodali Francozom za 40% več kakor pa bomo od njih kupili.

Zanimivo je, da se sedaj vsi naenkrat zanimajo za lan in konopljo. Vzrok je menda v tem, ker je otežkočen pomorski promet in produkcija bombaža. Če bo vojna vihra in sedanje stanje trajalo še nekaj časa, bodo tisti kmetovalci, ki bodo sejali lan in konopljo, morda zelo dobro odrezali. Na pomlad bi kazalo, da bi naši kmetovalci tudi na to mislili.

Kako se je prodajala živina v oktobru?

Zastoj pri izvozu živih prašičev, ki je nastal v septembru radi mednarodnih dogodkov, je trajal skoraj do zadnjega tedna v oktobru. Od tega časa naprej izvažamo tedensko na dunajski trg 2500 komadov, v ostalo Nemčijo pa 1000 komadov živih svinj. Razen tega je bilo v Švico izvoženih 68 vagonov prašičev, od zadnjega tedna oktobra dalje pa se bo izvozilo 1000 komadov tedensko, od katerega pride ena tretjina na pršutarje.

Od zadnjega tedna oktobra dalje plača Zavod za svinje, ki se izvažajo v Nemčijo, 50 par višje cene kot doslej, za izvoz v Švico pa plača 12 din za špeharje in 12.20 za pršutarje franko meja. Cene v državi naraščajo, posebno proti koncu oktobra, ko so dosegle višino 8.50—9.50 din po vrsti in kakovosti.

Živa goveda. Izvoz goved je bil v oktobru naslednji: za Italijo okoli 450 komadov tedensko, za Nemčijo pa 500 komadov. Zadnji teden je bilo treba izvoziti 800 komadov, od tega okoli 40% bikcev, juncev in telic. Cene za goveda v državi so se gibale med 4.50—6.50 din po vrsti in kakovosti, dočim so bile cene, ki jih plača Zavod za pospeševanje zunanje trgovine izvoznikom, povečane za okoli 25 par pri kg.

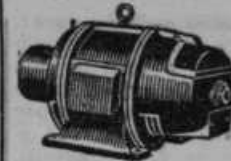
Pšenica in moka se je podražila za 15%

Prizad je takoj po končani četvi nastavljal ceno pšenici na vojvodinskem žitnem trgu na 165 din stot. Ker ni imel dovolj skladišč, je nastal zastoj pri nakupu, radi česar so tudi cene padle na 100—120 din stot. V zadnjem času pa se je začela cena pšenici zelo dvigati. Pretekli petek je bil zabeležen zaključek za pšenico v vlačiču na Tisi po 185 din, kar pomeni, da je cena na trgu prekorajčila Prizadovo intervencijsko ceno za 20 din pri meterskem stotu. Kakor zatrjujejo, so bili v sredo sklenjeni tudi že terminski zaključki za dobavo v marcu, in sicer po ceni 200 din stot. Vzporedno s podražitvijo pšenice se je pričela naglo dvigati tudi cena moki. Še sredi oktobra je notirala moka »0« na novosadski borzi 2.30—2.40 din kg, sedaj pa je narasla na 2.65—2.75 din. Od srede oktobra se je torej pšenična moka podražila za 15%.

Poleg pšenice se je znatno podražila tudi koruza, ki je sredi oktobra notirala okrog 110 din stot, sedaj pa se je cena v Novem Sadu povzpela že na 134—136 din. Podražitev koruze je posledica slabe letine. Vojaški erar kupuje znatne količine koruze in ovsu. Cena ovsu je od srede oktobra narasla od 140 na 150 din, cena ječmena pa se je dvignila od 145 na 155 din.

Mnogi pripisujejo podražitev dobrim izgledom za izvoz moke v inozemstvo. Nemčija bo od nas kupila 2500 vagonov bele moke, prav tako je Italija v načelu pripravljena uvoziti večje količine moke, vendar kontingent še ni določen. V Nemčijo bomo izvozili tudi 400 vagonov živinske moke in otrobov. Glede na dobre izgleda za izvoz moke se mlini v večjem obsegu zalagajo s pšenico. Kupujejo pa tudi trgovci, ki računajo, da bo cena še narasla, kar dokazujejo terminske kupčije po višjih cenah.

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturška 69

Cene jaje in perutnine so se dvignile

Iz Čakovca poročajo, da so se jajca podražila radi slabe nesnosti kokoši. Tako stane jajce že 1.70 din komad. Povpraševanje po jajcih iz tujine je pa zelo veliko in se je izvozilo te dni več vagonov jaje.

Tudi pri perutnini cene naraščajo. Sicer izvozniki še ne kupujejo puranov, toda kljub temu so cene že narasle. Kmetje zahtevajo za pure 40 do 50 din, za purane pa celo 120 din komad. Toda kljub tako visokim cenam so kmetje pure in purane deloma že prodali.

Gospodarske zanimivosti

Koliko smo izvozili vina? V oktobru smo izvozili v Nemčijo 472.273 litrov naših vin. Skoraj vse vino je bilo izvoženo iz mariborskega okraja. — Ves letošnji izvoz naših vin je znašal do konca oktobra: v Nemčijo 1.334.175 litrov, v češki protektorat 20.422 litrov, v Holandijo 891 litrov, na Poljsko 4922 litrov.

Tudi čevlje izvažamo. Batino podjetje v Borovu v Jugoslaviji je letos izvozilo okoli 200.000 parov čevljev, ki so bili poslani v druge balkanske države, dalje v države na vzhodu ter celo v Ameriko.

Štiri milijone debelih prašičev lahko redi Nemčija s krmo, ki jo je dobila iz Rusije. Na ta način se Nemci oskrbujejo z živilo, posebno z mastjo, ki so jo najbolj pogrešali.

Tržne cene goveje živine

Volii. Ptuj 4—4.75 din, Slov. Konjice prvovrstni 4.50—6 din, ostali okrog 4 din, Dravograd 4 do 4.50 din, Celje 4—5 din, Šmarje pri Jelšah prvovrstni 6.50 din, ostali 4.50—5.50 din, Litija 4.50 din, Kočevje 4.50—5 din, Ljubljana prvovrstni 5.50—6.50 din, ostali 4.50—5.50 din kg žive teže. Iz prednjih sejmskih poročil se vidi, da se je cena volom že zboljšala, kajti nikjer se niso prodajali izpod 4 din kg, v Konjicah, Šmarju pri Jelšah in Ljubljani so pa lepi voli bili celo že po 6.50 din kg žive teže.

Krave. Ptuj 3.50—4 din, Slov. Konjice 4 din, Dravograd 3.50—4 din, Celje 4 din, Šmarje pri Jelšah 4—5 din, Litija 4 din, Kočevje 4—5 din, Ljubljana 4—4.50 din kg žive teže.

Telice. Ptuj 4.50 din, Slov. Konjice 4—5 din, Dravograd 4.50 din, Celje 4.50—5 din, Šmarje pri Jelšah 4.50—5.50 din, Litija 4.50—5 din, Kočevje 4.50—5.50 din, Ljubljana 5.50—6.50 din kilogram žive teže.

Teleta. Ptuj 4.50 din, Maribor 5.50 din, Slov. Konjice 5—6 din, Dravograd 5—6 din, Celje 5 din, Šmarje pri Jelšah 5 din, Litija 5—6 din, Kočevje 6—7 din, Ljubljana 6—7 din kg žive teže.

Svinje

Piemenske. Na ptujskem sejmu so bili 6—12 tednov stari prasci po 50 do 120 din komad, 1 kg žive teže pa 5.75—6.25 din.

Pršutarji (proleki). Ptuj 6.50—7.25 din, Slov. Konjice 7 din, Dravograd 9 din, Celje 8 din, Šmarje pri Jelšah 8 din, Litija 6 din, Kočevje 7 din, Ljubljana 8—8.50 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Ptuj 7.50—8 din, Slov. Konjice 8 din, Dravograd 11 din, Celje 10 din, Šmarje pri Jelšah 10 din, Litija 7 din, Kočevje 7.50 din, Ljubljana domači 9 din, sremški 10—11 din kg žive teže.

Sejmi

20. novembra živinski in kramarski: Šoštanj; živinski: Rajhenburg — 21. novembra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Ptuj; živinski in kramarski: Podčetrtek, Sv. Jurij ob Taboru — 22. novembra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 23. novembra tržni dan: Turinšče; živinski in kramarski: Slov. Bistrica — 24. novembra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Teharje — 25. novembra svinjski: Brozice, Celje, Trbovlje; živinski in kramarski: Dobje, Guštanj, Lenberg.